

2020-05-08

Sveriges regering
Sveriges riksdag
Arbetsmarknadsdepartementet
Näringsdepartementet

Europaforum Norra Sveriges synpunkter på nationellt program för ESF+ 2021-2027

Europaforum Norra Sverige (EFNS) är ett nätverk för politiker på lokal och regional nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland. EFNS är en mötesplats och kunskapsarena där EU:s politik analyseras och diskuteras i de avseenden där den berör norra Sverige. EFNS bevakar Europafrågor för att påverka EU:s lagstiftning, EU:s strategier och handlingsprogram samt EU:s budget. Syftet med EFNS är att tillvara ta norra Sveriges intressen både på den europeiska arenan och i förhållanden till den nationella nivån i frågor med ett tydligt europeiskt perspektiv.

Europaforum norra Sverige välkomnar förslaget till nytt nationellt program för ESF+

Europeiska socialfonden (ESF) är ett mycket viktigt verktyg för sysselsättning och kompetensförsörjning i våra regioner. Europaforum Norra Sveriges (EFNS) utgångspunkt är behovet av regional anpassning i genomförandet av fonden där vi främst argumenterat för regionala program för att möta detta. När nu ESF-rådet presenterat sitt förslag till nationellt program vill EFNS inleda med att berömma myndigheten för konstruktiva dialoger och en öppen process i framtagandet av förslaget. Det gäller inte minst de delar som rör den särskilda allokeringen för de nordliga glest befolkade områdena, vilken nu återfinns inom ramen för ESF+. EFNS anser att det framtagna förslaget väl beskriver de särskilda förutsättningarna i de nordligaste regionerna och att skrivningarna har potential att ge utrymme för välriktade insatser i dessa regioner.

EFNS vill även uttrycka sitt stöd för den flexibilitet som ESF+ generellt skulle kunna ge då olika målgrupper inte låses till enskilda programområden. Kombinationen av breddade målgrupper och ökade möjligheter till insatser även på organisations- och strukturnivå innebär en betydande förbättring jämfört med innevarande programperiod.

För ett effektivt och målinriktat genomförande av programmet som helhet blir det nu av yttersta vikt att de regionala handlingsplanerna får en tydlig regional prägel, både i utformning och genomförande. Regionerna i EFNS ser ESF som en viktig del av det regionala utvecklingsarbetet och samverkan med regionalt utvecklingsansvariga aktörer är därför avgörande för att genomföra ESF+. En sådan tydlig regional anpassning skulle positivt påverka och skapa förutsättningar för berörda individer, organisationer och system

Viktigt med regionalt inflytande över ESF+

Regionalt utvecklingsansvariga aktörer ska tillsammans med ESF-rådet ta fram regionala handlingsplaner på NUTS 2-nivå inför genomförandet av ESF+. Handlingsplanerna ska beskriva regionernas särskilda förutsättningar och ligga till grund för regionala prioriteringar och utlysningar. Inför detta arbete har regionalt utvecklingsansvariga aktörer på uppdrag av ESF-rådet tagit fram regionala socioekonomiska analyser.

I förslaget till nationellt program för ESF+ framhålls att strategier för insatser och inriktningar ska tas fram i respektive handlingsplan samt att utlysningarna ska ha en tydlig koppling till dessa. Regionerna har i sitt arbete och uppdrag ett stort kontaktnät och kunskap och har en central roll i genomförandet av Socialfonden. EFNS uppmanar därför regeringen och ESF-rådet att föra dialog i nära samverkan med regionerna kring detta under hela programperioden.

- EFNS ser ESF+ som en mycket viktig del av det regionala utvecklingsarbetet och förutsätter ett nära samarbete mellan ESF-rådet och regionalt utvecklingsansvariga under såväl utformandet av handlingsplanerna som genomförandet av ESF+ 2021-2027.
- EFNS vill säkerställa att de 30 procent av svenska tilldelningen som undantas i de regionala handlingsplanerna för hantering av Arbetsförmedlingen får en regional anpassning.

Höjt medfinansieringskrav riskerar genomförandet

Gleshetsallokeringen ska enligt förslaget om nationellt program stödja insatser för att stärka kapaciteten i den glesa geografin. Särskilda medel riktas till regioner med bland annat långa avstånd, låga befolkningsvolym och begränsad kapacitet att arbeta med utvecklingsarbete. Gleshetsallokeringen är välkommen men även övriga programområden behöver beakta de nordligaste regionernas förutsättningar att skapa bra resultat i genomförandet.

I den glesa geografin, med dess begränsade kapacitet och små aktörer, är också tillgången till lokal och regional medfinansiering begränsad. Det innebär att förslaget om ökat krav på medfinansiering utmanar många aktörers möjligheter att driva projekt.

En betydande del av medfinansieringen i ESF-projekt utgörs av offentligt finansierad ersättning till arbetssökande deltagare, exempelvis aktivitetsstöd via Arbetsförmedlingen. ESF-rådets besked om att Programområde B i ESF+ i sin helhet riktas till Arbetsförmedlingen innebär en risk att övriga projekt inom ESF+ inte kommer att kunna ställas mot den målgrupp som innefattar arbetssökande, inskrivna på Arbetsförmedlingen. Det leder därmed till minskade möjligheter till medfinansiering och minskar genomförbarheten. Vidare innebär denna minskade möjlighet till medfinansiering påverkar kraftigt möjligheten att genomföra ESF-projekt som riktas mot individer utanför arbetsmarknaden i de fyra nordligaste regionerna.

EU-kommissionens förslag om ökat krav på medfinansiering från 50 procent till 60 procent skapar ytterligare hinder för att genomföra projekt i de fyra nordligaste regionerna. Medfinansieringsprinciperna bör utgå från regionernas särskilda förutsättningar. EFNS vill därför lyfta behovet av ökad nationell medfinansiering för de fyra nordligaste regionerna.

- EFNS anser att de minskade möjligheterna till medfinansiering genom tex Arbetsförmedlingens aktivitetsstöd och kravet på ökad medfinansiering i kombination med de glesa regionernas utmaningar behöver kompenseras med

nationella medel så att den faktiska finansieringen för projektägare inte överstiger 50%.

Antaget vid rapportörmöte 2020-05-08

Glenn Nordlund (S)
Ordförande EFNS
Region Västernorrland

Jonny Lundin (C)
Region Västernorrland

Erik Lövgren (S)
Kommunförbundet
Västernorrland

Åsa Ågren Wikström (M)
Vice ordförande EFNS
Region Västerbotten

Rickard Carstedt (S)
Region Västerbotten

Ann Åström (S)
Region Västerbotten

Nils-Olof Lindfors (C)
Region Norrbotten

Britta Flinkfeldt (S)
Norrbottens Kommuner

Anders Josefsson (M)
Norrbottens Kommuner

Elise Ryder Wikén (M)
Region Jämtland Härjedalen

Robert Uitto (S)
Region Jämtland Härjedalen

Thomas Andersson (C)
Region Jämtland Härjedalen

Daniel Danielsson (C)
Kommunerna i Jämtlands
län